

ROVARTANI LAPOK

I. kötet.

1884. január.

1. füzet.

Beköszöntő.

Napjainkban a munkafelosztás és a gyors termelés korát éljük. Ezt tapasztaljuk minden téren. A korszellemnek eme kettős hatása alól ki nem vonhatják magukat a tudomány emberei sem: a munkafelosztás és a gyors termelés elve uralkodik immár a tudományok mezején is.

A szellemi munkásoknak folyvást szaporodó száma s az egyes tudományszakoknak folytonosan növekedő irodalma most már lehetlenné teszik, hogy valaki egyszerre több szakban intenzív munkásságot legyen képes kifejteni. Evvel a munkafelosztással karöltve jár a gyors termelés és az a törekvés, hogy szellemi munkásságának eredményeit mindenki minél előbb nyilvánosságra hozni igyekezik.

Ennek a felismerése teremtette meg újabb időben a szűkebb körre szorító és rövidebb időközökben megjelenő tudományos szakközlönyöket is.

A természettudományok hazánkban az utolsó másfél évtized alatt aránylag roppant nagy haladást tettek. Az ásvány- és földtan, a növénytan, a chemia már annyira megizmosodtak, hogy külön szakközlönyeik vannak. Örvedetes haladás tapasztalható az állattan terén is: alig van most már valamely nagyobb állatcsoport, a melynek hazánkban szakavatott buvára ne volna. Különösen áll ez az állatvilágnak fajokban leggazdagabb seregére, az ízelt-lábu állatokra nézve, a melyeknek Magyarország területén mindig több és több buzgó megfigyelőjük és tanulmányozójük akad. Vajjon nem érkezett-e el már nálunk is annak az ideje és szüksége, hogy az állattan eme legterjedelmesebb részének érdekében egy rövidebb időközökben megjelenő külön magyar szakfolyóirat meginduljon?

A választ erre megadja nemcsak a rovertannal foglalkozó hazai szakférfiak körében már ismételve nyilvánult óhajtás, hanem az a körülmény is, hogy újabb időben már a külföldi efféle szaklapokban is gyakrabban találkozunk magyar buvárok dolgozataival. Szeretjük hinni és úgy is tudjuk, hogy azok a magyar buvárok szívesen

közölték volna megfigyeléseik és vizsgálódásaik eredményeit itt benn a hazában, ha alkalmas magyar szakközlöny állott volna rendelkezésükre.

Ennek a tényleg érzett és valósággal létező hiánynak pótlása lebegett előttünk, a midőn minden jogos és méltányos kívánságnak megfelelő magyar rovar-tani szaklapnak a megindítására vállalkoztunk. A magyar rovarászok tanulmányainak és buvárlatainak gyors közzétételére módot és alkalmat nyújtani, a legelső feladat, a melyet szolgálni és előmozdítani e lapok hivatva lesznek. Közleményeink nem fognak csupán csak a szorosabb értelemben vett rovarokra szorítkozni, hanem ki fognak terjedni a többi ízelt-lábu állatra, a pókok, százlábuak és rákok osztályára is.

Hozni fogunk ezek köréből legelőször is eredeti megfigyeléseken és önálló vizsgálatokon alapuló cikkeket és kisebb értekezéseket, s egy francia mellékletben gondoskodni fogunk, hogy azoknak a tudományra nézve új vagy érdekesebb adatai a külföld szakemberei előtt is érthetők legyenek.

Második és nem kevésbé fontos feladatunkat fogja képezni a rovar-tani ismeretek terjesztése és népszerűsítése. Kisebb-nagyobb cikkekben ismertetni fogjuk az ízelt-lábu állatok nagy seregének hol egyik-másik csoportját, hol valamelyik érdekesebb tagját. Útmutatásokat fogunk közölni azok megfigyelésének, gyűjtésének és kikészítésének különféle módjairól.

Gyűjteni fogjuk a népies rovarneveket is, hogy a népnyelv adatai alapján majd a magyar tudományos műnyelvet, a terminológiát és nomenclaturát valahára tisztázni és megállapítani lehessen.

Különös figyelmet fogunk fordítani továbbá a biológiai viszonyok tanulmányozására, s e tekintetben gondoskodásunknak legkiválóbb tárgyát a hasznos és káros rovarok fogják képezni.

Ismeretes dolog, hogy hazánk első sorban ős-termelő ország, és hogy népünk boldogulása a föld termésének mennyiségével és minőségével elválaszthatatlanul összefügg. A kártékony rovarok, melyek termésünket és vagyonunkat mezőn és erdőn, kertben és szőlőben, szobában és pajtában minden lépten-nyomon fenyegetik, károsítják és nem ritkán tönkre is teszik, ennél fogva mi nálunk kétszeresen fontosak. Hogy termékeinket ezeknek az apró, de tömérdekségük miatt annál veszedelmesebb ellenségeknek támadásaitól sikeresen megóvhassuk és megvédelmezhesük, ismernünk kell mindenek előtt magukat az ellenségeket, valamint azok életmódjá-

nak, szaporodásának, fejlődésének és táplálkozásának viszonyait. A midőn ezeket lapunkban ismertetni fogjuk, közölni fogjuk egyszerűs mind az ellenük alkalmazható legjobb ellenszereket és legcélszerűbb óvó intézkedéseket.

A leghathatósabb segédelmet kapja az ember a káros rovarok ellen ugyancsak a rovarok osztályából a rovarpusztító rovarok részéről. Ezek a hasznos rovarok — a rowarevő hasznos madarakkal s az időjárás viszonyaival karöltve — legtöbbet tesznek a rovarkáros ellensúlyozására. A haszon, a melyet ekként az embernek nyújtanak, csak közvetett ugyan, de azért kiszámíthatatlan becsléssel; mert e rovarok és a hasznos madarak nélkül úgyszólván alig lehetne növénytermeléssel foglalkoznunk.

Ezekben a közvetve hasznos rovarokon kívül ki fogjuk terjeszteni figyelmünket azokra a rovarokra is, a melyekből az ember közvetlenül hasznot húz. Ilyenek mi nálunk: a méh és a selyemhernyó. A méhészet, minthogy annak hazánkban már úgyis saját külön szakközlönye van, csak kevésbé fog ugyan bennünket foglalkoztatni; de a selyemtenyésztés ügyének szives készséggel ajánljuk fel szolgálatainkat.

Figyelemmel fogjuk kísérni azonkívül a hasznos és káros rovarokra vonatkozó törvényhozási és közigazgatási intézkedéseket úgy bel-, mint külföldön.

Végre ismertetni fogjuk a hazai rovarfaunára vonatkozó összes bel- és külföldi irodalmat; közérdekű kérdésekre pedig mindenki előtt nyitva álló levélszekrényben fogjuk a kívánt felvilágosításokat megadni.

E lapoknak tehát tulajdonképpen hármassal irányja, hármassal célja lesz, u. m. tudományos, népszerű és gyakorlati. Ez a hármassal cél olyan természetű, hogy előmozdításához nemcsak a szorosabb értelemben vett szakember, hanem a természetnek minden barátja, hol kisebb, hol nagyobb mértékben hozzájárulhat. Bizalommal felkérjük ennél fogva a rovaroknak valamenynyi mivelőjét és kedvelőjét, hogy vállalatunkat szellemi és anyagi támogatásukban részesíteni sziveskedjenek.